

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 24

БЕОГРАД, 17. ЈУНИ 1939.

ГОДИНА XI

Садржај:

Francusko-srpska banka, Pariz—Beograd
Трговачка и обртна банка д. д., Нови Сад
Смит и Меније, творница папира д. д., Загреб

FRANCUSKO-SRPSKA BANKA, PARIZ—BEOGRAD

Раџун изравнанја

Прошлогодишњи међународни политички догађаји, а нарочито они у септембру који су довели до Минхенског споразума, нису могли остати без утицаја ни на пословање Француско-српске банке. Узнемирани улагаџи били су се појавили пред шалтерима готово свих наших банака. Тако је било и код Француско-српске банке. Међутим, благодарећи својој огромној ликвидности, она је била у стању да без икаквих тежакоћа сопственом снагом задовољи све захтеве који су јој били постављени од стране депоњената.

Као што се паника улагаџа брзо појавила, исто тако брзо је она и престала. Шта више, сви улози који су у септембру били повучени брзо су се опет вратили, тако да су банџина укупна средства већ почетком децембра била већа него пре почетка септембарске кризе. Француско-српска банка није се занела лакоћом којом је издржавала поменућу навалу улагаџа. Она се и даље држи своје традиционалне политике подржавања високог ликвидитета, да би у случају евентуалне нове потребе била у стању да опет с лакоћом оправда поверење улагаџа које с правом ужива. Прошлогодишњи рентабилитет банџиног пословања у поређењу са оним из претходне године је нешто опао, јер је банка због септембарских догађаја била приморана да сачува волумен својих послова управо у месецима који су иначе најважнији. Треба приметити да је ипак и прошлогодишњи коначни пословни резултат био задовољшавајући, тако да се је и за 1938 годину после потребних отписа доџација фондовима могла поделити дивиденда од 5% (према 6% за 1937 и 5% за 1936 годину).

Банџино београдско седиште било је и у 1938 центар њене активности. Опет је био задовољшавајући и рад банџиних агенџија односно филијала у Београду на Сави, у Скопљу, Битољу, Нишу и Косовској Митровици. Задовољшавајући био је и рад банџиних агенџија у Паризу и Лондону. На последњем годишњем збору акционара Француско-српске банке њен претседник управног одбора г. гроф Frederic Pillet-Will поднео је један врло леп, кратак и пластиџан приказ привредне ситуације у Југославији. Поред осталог у претседниковом говору је споменуто и уџеће Француско-српске банке код финансирања нашег извоза у Француску. Од укупних кредита које је банка стављала на располажење извозницима за финансирање извоза у Француску искоришћено је у 1935 години 79 милиона динара, у 1936 г. 134 мил., у 1937 г. 168 мил. и у 1938 години 243 милиона. Као што се види, прогресија је знатна и стална.

Доња таблица, у којој доносимо главне билансне позиџије Француско-српске банке за последње џетри године, показују нам да је збир банџиног биланса порастао са 331 мил. француских франака у 1937 на 359 мил. у 1938 години. И овај податак нам показује да је одлив улога до кога је било дошло поводом септембарске кризе врло брзо надокнаден.

Активa	1935	1936	1937		1938
			у мил. франц. франака		
Благajна и банке	39.403	31.362	61.624	53.544	
Кореспонденти и репор	1.381	10.169	87.780	79.587	
Менице	20.039	24.342	40.303	53.365	
Текући раџуни	65.725	89.586	116.485	134.465	
Хартије од вредности	3.477	2.758	2.910	2.159	
Непокретности и инвентар	8.702	8.427	8.091	7.530	
Гаранџије	7.754	9.147	14.778	27.291	
Разна активa	1.067	435	520	1.191	
Пасивa					
Главница	20.000	20.000	20.000	20.000	
Зак. резервни фонд	311	341	411	489	
Ванредни резервни фонд	1.000	1.000	1.500	2.500	
Спеџијални рез. фонд	—	—	5.315	5.315	
Љекови	4.215	2.182	2.552	2.923	
Купони доџилирани	1.633	1.411	2.757	2.976	
Тек. раџуни и улози	109.408	137.995	279.322	292.060	
Гаранџије	7.754	9.147	14.778	27.291	
Разна пасивa	1.719	2.279	1.984	4.370	
Добит	1.509	1.871	2.871	1.207	
Збир биланса	147.548	176.226	331.491	359.132	

Подела добити

Дивиденда	—	1.000	1.200	1.000
Доџација зак. рез. фонду	30	70	78	34
Доџација ванр. рез фонду	—	500	1.000	—
Посебна резерва	1.000	—	—	—
Тантијема	—	—	74	—
Пренос добити на нови раџ.	479	301	519	173
Укупна џиста добит	1.509	1.871	2.871	1.207

Улози на књижице и по текућим раџунима су најважнији извор туђих средстава. На њих отпада преко 80% целокупног обртног капитала. Иначе, крајем 1938 улози су исказани са 292 милиона франака и већи су за 13 милиона него крајем претходне године. Банка нема само домаће, југословенске улоге, већ се она тим послом бави и у своје седишту у Паризу, као и у филијали у Лондону. Ипак највећи део свих послова као и свих улога отпада на нашу земљу.

Из добити за 1937 ванредном резервном фонду је био доџан износ од 1 милион франака. То је дошло до изражаја у билансу за прошлу годину. Других промена код сопствених средстава у 1938 години није било. Главница је исказана непроменјено са 20 мил. фр., а фондови износе 8,3 мил.

Позиција »гарантије« која се са једнаким износима јавља у активи и пасиви повећана је са 14,7 мил. крајем 1937 на 27,3 мил. франака у 1938 години. Ако ову позицију одузmemo од збира биланса, видимо да банџин обртни капитал износи 331,84 мил., за 16,7 мил. више него крајем претходне године.

Готовина у благајни и код банака билансирана је са 53,5 мил. франака. Time би се могло одмах исплатити скоро 20% свих улога. Остала актива је такође врло ликвидна. Кorespondенти и репор исказани су са 79,5 милиона, менце са 53,3 мил. а активни текући раџуни са 134,4 мил. У поређењу са претходном годином менце у портфелју повећане су за 13 мил. а активни текући раџуни за 18 мил. fr., док су кorespondенти и репор смањени за 8 мил., а готовина у благајни и код банака такође за 8 милиона. Hartије од вредности износе 2,16 мил., а непокретности и инвентар 7,53 мил.

Francуска акционарска друштва не објављују раџун губитка и добитка. То не ради ни Francуско-српска банка. Оно што она објављује у виду раџуна губитка и добитка претставља спецификацију поделе добити. Чиста добит у 1938, после извршених отписа и подмирења свих rashода, износила је 688 hilj. франака. Tome треба додати још и пренос добити из раније године од 519 hiljada, тако да је приликом последње главне скупштине акционарима стајао на расположењу износ од 1 мил. 207 hilj. франака. Од тога је употребљено за исплату dividende 1 мил. франака, за dotацију законском резервном фонду 34 hilj., а остатак од 172 hilj. пренет је на нови раџун.

У управи се налазе следећа господа: Grof Frédéric Pillet-Will (џлан управе Banque de Paris et des Pays-Bas и Banque Ottomane) као претседник; Félix Bellet (direktor Banque Ottomane) као потпретседник; Arnold Naville (претсетник Société Financière d'Orient), Henry Reuter (generalni директор Banque des Pays de l'Europe Centrale), Emile Dard, d-r Ferdinand Gramberg, Charles de Cerjat и Jacques de Neufville (из Banque Ottomane) и Henry Burnier (из Banque de Paris et des Pays-Bas). Savetodavni odbor у Beogradу саџинјавују господа: Raymond Deltel, d-r Ferdinand Gramberg, Jacques Mustelier и Rudolf Pilec (generalni директор за Jugoslaviju).

ТРГОВАЧКА И ОБРТНА БАНКА Д. Д., НОВИ САД

У Војводини је Трговачка и обртна банка једна од најпознатијих и најугледнијих новчаних установа. Она је нарочито уско везана са привредом Новог Сада. Поред наших главних привредних центара Beograda, Zagreба и Љубљане, Нови Сад се у последњој деценији развијао у живом темпу. Трговина земаљским производима и оним артиклима који су потребни земљорадницима, као на пример, пољопривредним машинама, гвожђем, саобраћајним средствима итд. концентрисала се у Новом Саду. Трговина потрошним добрима, текстилијама, обућом, галантеријском робом била је одувек јака и развијала се после рата још јаче. Индустриски напредак променио је у последњој деценији до така искључиво аграрни карактер Новог Сада. Јачањем индустриског радништва, па после 1929 када је Нови Сад постао седиште бановине и чиновничког реда, трговина у Новом Саду је добила нов полет. По личностима на њеном челу Трговачка и обртна банка од свог оснивања стајала је врло близу трговини. Она је финансирала врло уносну трговину пољопривредним производима, као и инвестиционим и потрошним добрима. Банка је иако врло резервисано — узела учешћа и у кредитирању индустрије. Па најзад она је давала и кредите пољопривредницима. Али ти кредити никад нису били превелики, тако да банка није морала да тражи заштиту ни онда када је велика већина војвођанских новчаних завода већ била под заштитом, делом због самог законодавства о раздужењу сељака.

Захваљујући сигурном и ликвидном пласману улога Трговачка и обртна банка могла је у почетку банкарске кризе без тешкоћа да исплати оне своје улагаче који су јој отказали улог. У 1931 и 1932 улози су се смањили за 58 мил. дин., а повероци по текућим рачунима за 29 мил. дин. После тога су се улози опет повећали и достигли се 111,6 мил. дин. у 1936 год. своју највишу тачку. У прошлим двама годинама, а нарочито у последњој, услови за уложни посао нису били повољни. Опасност од рата изазвала је страх улагача у свим крајевима наше земље. У Војводини била је нервоза најјача. Она се није тако брзо ни стишала као у другим крајевима. Мешовита национална структура становништва врло подесан је терен за ширење најразличитијих вести са стране. Под тим околностима је и Трговачка и обртна банка принуђена да исплати велики део улога. Али њен ликвидитет био је дораптао и најтежим искушењима. До краја године не само што је престао одлив улога, него као што се у извештају каже, вратио се знатан део. Ако од прошлогодишњих улога на штедњу одбијемо сопствене улоге у износу од 37,8 мил. дин., које у 1938 г. нису садржане, цело смањење улога према прошлој години износи 4,1 мил. дин. То је обзиром на ванредне прилике заиста незнатно. И овога пута се на видљив начин манифестовало поверење улагача према Трговачкој и обртној банци.

Рачун изравњања

Актива	1935	1936	1937		1938
			у хиљ. дин.		
Готовина и банке	14.709	27.371	15.230	13.237	13.237
Паб	—	—	18.738	14.793	14.793
Разлика на земљ. потр.	—	—	1.428	1.508	1.508
Хартије од вредности	735	700	1.416	1.665	1.665
Харт. од вредн. рез. фонда	—	—	—	1.000	1.000
Вредности Пенз. фонда	8.673	9.033	9.394	9.730	9.730
Менице	56.218	40.224	29.894	21.367	21.367
Хипотекарни зајмови	15.556	8.578	7.297	6.845	6.845
Дужници	24.692	61.952	61.339	68.229	68.229
Некретнине	4.957	4.771	4.681	1.855	1.855
Прелазне ставке	—	—	—	250	250
Сопствени улози	—	—	37.840	—	—
Кауције и гаранције	—	—	—	6.411	6.411
Пасива					
Главница	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Резервни фондови	9.000	9.500	13.242	14.113	14.113
Опор. утрош. рез.	—	—	14.983	14.983	14.983
Опор. неутрош. рез.	—	—	22.857	24.558	24.558
Пенzioni фонд	8.673	9.033	9.394	9.730	9.730
Улози	86.996	111.611	100.744	58.891	58.891
Повериоци	1.836	—	3.046	4.264	4.264
Реесконт	1.154	—	1.214	816	816
Прелазне ставке	913	1.289	411	365	365
Чисти добитак	2.453	3.120	2.853	2.819	2.819
Збир биланса	131.040	154.560	188.758	140.480	140.480
Кауције и гаранције	—	—	—	6.411	6.411

Збир биланса се углавном због пада улога смањено са 188,8 мил. на 140,5 мил. дин. Главни део сретстава отпада на улоге, који су износили 58,9 мил. дин., као што смо већ навели. Повериоци су се нешто повећали са 3 мил. на 4,3 мил. дин. Ако тим позицијама још додамо реесконт од 816.000 према 1,2 мил. дин. добијамо збир туђих сретстава са 64 мил. према 67 мил. дин. у претходној години. Незнатном смањењу туђих сретстава стоји на

супрот пораст сопствених сретстава у резервним фондovima. Збир сопствених сретстава повећао се са 33,2 мил. на 34,1 мил. дин., од чега на главницу отпада 20 мил. дин. На основу пресуда Државног савета образоване су две позиције и то „резерва опорезована као утрошена“ која је са 15 мил. дин. остала непромењена и „резерва опорезована као неутрошена“ која је порасла са 22,4 мил. на 24,6 мил. дин. Пасивне прелазне позиције износиле су свега 365.238 према 411.000 дин. Кауције и гаранције у пасиви и активи износиле су 6,4 мил. дин. Иначе у активи највећу позицију претстављају дужници са 68 мил., према 61 мил. дин. Пораст потраживања по текућим рачунима износио је округло 7 мил. дин. За нешто више су се смањиле менице и хипотекарни зајмови, наиме, за 9 мил. дин., и то први за 8,5 мил. на 21,3 мил. дин., а други за 400.000 на 6,8 мил. дин. Дакле и код Трговачке и обртне банке се опажа да се менични зајмови топе, и да њихово место заузимају кредити по текућим рачунима. Земљораднички портфељ исказан је под потраживањем од Привилеговане аграрне банке, које се у 1938 г. смањило на 14,8 мил. према 18,7 мил. дин. Разлика на земљорадничком потраживању унесена је у активу и износила 1,4 мил. дин. у 1937 и 1,5 мил. у 1938 год. Банка је од некретнина задржала једино друштвену зграду и још три мања објекта у Новом Саду, чија је укупна вредност у билансу 1,86 мил. дин. Остале некретнине је предала у пензионом фонду банчних чиновника. Вредност предатих објеката износи округло 3 мил. дин., за колико су смањене непокретности које су у 1937 г. биле књижене са 4,7 мил. дин. Одмах расположива готовина износила је 13,2 мил. дин., нешто мање него претходне године када је била 15,2 мил. дин. Ако се она упореди са обавезама види се, да се ликвидитет банке побољшао према претходној години. Кас незнатну ставку треба још поменути прелазну активу са 250.000 динара.

У рачуну губитка и добитка, који садржи доња таблица, исказана је само салдо камата.

Рачун губитка и добитка

Губитак	1935	1936	1937	1938
	у хиљадама динара			
Управни трош. плате	1.812	1.791	2.828	3.896
Дотације пенз. фонду	58	60	96	96
Отписи фонда за отп.	486	871	1.173	1.614
Порези	971	802	1.414	3.896
Чисти добитак	2.543	3.120	2.853	2.819
Добитак				
Пренос	625	678	507	1.344
Камата	4.660	5.465	5.736	5.674
Приход некретнина	495	501	531	304
Провизије и остали пр.	—	—	1.590	2.256
Збир прихода и расхода	5.780	6.644	8.364	9.578

Нето приход од камата износио је 5,7 мил., као и у 1937 год. према 5,5 мил. и 4,7 мил. у претходним годинама. Најбољи доказ за окретност банчине управе је пораст провизија и осталих прихода са 1,6 мил. на 2,3 мил. дин. Приход некретнина се смањило из познатих разлога са 531.000 на 304.000. Од расхода најјаче су порасли по-

рези са 1,4 мил. на 3,9 мил. дин. Пораст износи 171%. Такво повећање пореза је необичан догађај. Крути фискализам довео је дотле, да је порез знатно већи од чистог добитка. Такве појаве морају да доведу до слабљења приватне иницијативе, јер нико неће да од своје зараде даје држави већи део. И управни трошкови и плате су се повећали за округло 1 мил. на 3,9 мил. дин. Највећи део банчних прихода отишао је на порезе и трошкове. У ове спадају још и отписи од 1,6 мил. према 1,2 мил. дин. у 1937 год., а у најширем смислу и дотације пензионим фонду чиновника од 96.000 исто као и претходне године. Чисти добитак са преносом из претходне године износио је 2,8 мил. као и прошле године према 3,1 мил. и 2,5 мил. у 1936 и 1935 год. На нови рачун пренето је 1,4 мил. дин. Акционари су добили 5¹/₂% дивиденде према 6%, 6¹/₂% и 5¹/₂% у претходним годинама. Смањење дивиденде последица је пораста трошкова. Оно би морало бити још веће, да банчина управа није успела да повећа приходе, и то провизије и остале приходе.

У управном одбору су г. г.: Жарко Стефановић, претседник; Геза Форстер, Бене Форгац, потпретседник; д-р Виктор Фење, д-р Милан Матић, Гојко Бермановић, Милорад Матић, Виктор Грос, Славко Милутиновић, Јосип Лукман, д-р Дезидер Тибор, д-р Фердо Лустиг и Август Тости. Чланови надзорног одбора су: Бернат Ернст, претседник; Бењамин Флајшер, Јулија Крајачевић, Бела Рекло, д-р Бранко Петровић и Павле Поповић-Пеција.

СМИТ И МЕНИЈЕ, ТВОРНИЦА ПАПИРА Д. Д., ЗАГРЕБ

Имали смо већ прилику да констатујемо да фабрика Смит и Меније на Сушаку долази у ред наших најстаријих индустријских предузећа. Основана је још 1827 године, дакле пре 112 година. Уређај фабрике је ипак најмодернији, јер је она, нарочито после светског рата, неколико пута проширивана и потпуно модернизована. Фабрика је уређена за производњу финијих и најфинијих врста хартије, а истовремено је и велики произвођач електричне струје, којом посредством „Електре а. д.“ снабдева и Сушак. Предузеће израђује у првом реду цигаретни папир, затим разне врсте такозване свилене хартије, креп-папир, хартију за израду банкнота, монополску хартију, хартију за филтрирање и посушивање, карбон-папир и т. д.

Управа напомиње у свом последњем извештају да је у току прошле године набављање сировина за производњу финијих врста хартије било скопчано са великим тешкоћама. Поред тога што су били искоришћени сви домаћи извори, фабрика је у 1938 била приморана да увезе из иностранства извесне количине кудељних, ланених и осталих текстилних отпадака. То је изискивало највеће напоре и опрезност с обзиром на политичке промене у Средњој Европи, променљивост валутарних односа, повећане тешкоће у платном промету са иностранством, промене код досадашњих иностраних лифераната и неповољне прилике и несигурност на тржиштима сировина.

Фабрика је у 1938 имала и веће погонске трошкове, јер су се због ниских водостаја морале набавити и потрошити веће количине угља, а и цене тог угља биле су веће, јер је долазио железницом, пошто је набављање из далматинских угљенокопа, одакле је до сада долазило знатно јефтинијим морским путем, било знатно ограничено. Даљи узрок поскупљења производње је у вези са новим тариф-

ским споразумом који је закључен са радништвом. Овај споразум који за фабрику претставља велику жртву постигнут је тек после дуготрајних преговора са радништвом. Компензација за ту жртву у виду повећања продајних цена није се могла остварити, јер су цене за цигаретни папир одређен за потрошњу у земљи утврђене, док су цене робе која се извози такође ниске. Управа је с обзиром на то чинила необично интензивне напоре у правцу што јачег искоришћења производног капацитета фабрике и повећања извоза. Ти напори крунисани су успехом. Повољно је утицала чињеница да је смањена конкурентска способност Шпаније, која је пре грађанског рата била главни лиферант папира ове врсте на многим страним (нарочито прекоморским) тржиштима. Затим су и неке средњеевропске фабрике, због довољне запослености за домаће потребе, показивале мање интересовања за извоз.

Ево главних билансних позиција фабрике за последње четири године:

Рачун изравнања

Активна	1935	1936	1937	1938
	у хиљадама динара			
Фабрички уређај	45.357	25.147	21.576	18.570
Роба и материјал	10.273	9.344	13.956	13.057
Дужници	16.511	17.694	13.749	11.091
Ефекти и јамчевине	2.196	1.930	2.068	1.785
Благајна	150	366	120	426
Пасива				
Главница	15.000	15.000	15.000	15.000
Резервни фонд	313	313	380	427
Фонд амортизације	20.541	(24.200)	(27.870)	(31.560)
Фонд амортизације	20.541	24.200	27.870	31.560
Повериоци	36.376	36.092	33.019	26.204
Добитак са прен.	507	1.326	1.320	1.548
Збир биланса	74.487	54.481	51.469	44.930

Рачун губитка и добитка

Расходи				
Трошкови	3.914	4.197	4.259	1.874
Камати	2.920	2.529	2.827	2.532
Порези и прирези	346	1.181	1.257	2.148
Амортизација	3.273	3.677	3.652	3.736
Добитак са прен.	507	1.326	1.320	1.548
Приходи				
Пренос добитка	136	507	377	429
од робе	10.579	12.351	12.938	11.409
од непокретности	65	52	—	—
Збир прихода	10.960	12.910	13.315	11.838

Збир биланса, који је био пао са 74,48 мил. дин. у 1935 на 54,48 мил. у 1936 и на 51,47 мил. крајем 1937, смањен је прошле године за даљих 6,5 мил., на 44,9 мил. дин. У ствари, опадање збира биланса није почело 1936 године, као што би се то на основу наведених података могло закључити. Те године је промењен начин књижења фонда амортизације. До краја 1935 у активи је исказивана укупна набавна вредност инвестиција, а као позиција за коректуру њихове стварне вредности, односно вредности после

отписа, у пасиви је књижен фонд амортизације. Од 1936 године овај фонд не јавља се више у пасиви, јер се отписи врше непосредно — смањивањем билансне вредности инвестиција у активи. Да није извршена ова промена начина књижења, збир биланса био би и у 1933 (са 76,5 мил.) за око 2 мил. дин. већи од рекордног стања из 1935. Иначе, од 1927 до краја 1935 збир биланса показивао је константан пораст, и у истој години био је за преко 25 мил. дин. већи него крајем 1927. Крајем прошле године, као што је већ споменуто, збир биланса био је за 6,5 милиона динара мањи него у претходној години, готово искључиво због смањења поверилаца (са 33 мил. у 1937 на 26,2 мил. крајем 1938).

Фабрички уређај исказан је са 18,57 мил. Досадашња амортизација (извршена од 1927, после валоризације предатних инвестиција, до краја 1938) износи 31,56 мил. Нове инвестиције извршене у току последње четири године износиле су скоро 9 милиона динара. Од тога отпада око 750 хиљ. дин. на оне извршене у прошлој години. Управа примећује у свом извештају да су у току прошле године извршене извесне мање инвестиције на рачуну стројева и то у циљу побољшања квалитета папира и повећања производње полуизрађевина. Иначе, у току 1938 није било знатних поправака машина и зграда, осим редовних, тако да су и трошкови одржавања машина, уређаја и зграда прошле године били сразмерно нижи.

Залихе робе и материјала износе крајем 1938 године 13,05 мил. према 13,95 мил. дин. у 1937. Дужници су такође нешто мањи. Крајем прошле године били су исказани са 11,09 мил. према 13,75 мил. у претходној и 17,69 мил. у 1936 годни. То значи да је наплата продате робе била опет нешто бржа. Нека мања потраживања постала су ненаплатива, па их је фабрика прошле године отписала, и то у укупном износу од цигло 13 хиљада динара.

После 1932, у којој су били најмањи са 3,5 мил., приходи од робе показивали су све до претпрошле године сталну тенденцију пораста. У 1937 износили су 12,94 мил. Пораст продукције и продаје наставио се је и у прошлој години. Међутим, као што је већ споменуто, прошле године су повећани погонски и остали производни трошкови. Због тога је даље повећавање прихода од робе изостало. Шта више, у 1938 они су били опет за око 1,5 мил. дин. мањи него у претходној години. На страни расхода видимо, да су трошкови и издаци за камату у 1938 били знатно мањи него у претходној години. Једино тој чињеници треба приписати да је чисти добитак нешто повећан (иако су приходи од робе мањи). Иначе, знатно су порасли и издаци за порезе. Управа примећује да је пореско оптерећење фабрике друштвеним порезом, разним таксама и осталим државним и самоуправним дажбинама, достигло прекомерну и неподношљиву висину. Кораци које су у вези с тим до сада предузимале индустријске организације остали су без успеха. Шта више, за текућу годину одређено је повећање пореских терета.

Чисти добитак за 1938 износи 1 мил. 119 хиљ., а са преносом од 429 хиљ. из претходне године 1 мил. 548 хиљ. дин. За исплату 5% дивиденде (као и у прошлој години) употребљено је 750 хиљ., за тантијему 112 хиљ., и за повећање резервног фонда 223 хиљ., док се остатак од 463 хиљ. преноси на нови рачун.